

Közúti elsősegély vizsga B tételsor

Forrás: <http://www.elsosegely-vizsga.hu/elsosegely-vizsga-b-tetelsor>

1. Sorolj fel biztonsági intézkedéseket egy baleseti helyszínen!

Vészvillogó, láthatósági mellény, elakadást jelző háromszög, gumikesztyű.

Bővebben>>

http://elsosegely.hu/cikk.26.segelynyujtas_alapjai_1_-_helyszinbiztositas

2. Mutasd be a kimentés folyamatát!

Lehetőség szerint mindig arra törekedjünk, hogy a sérültet ne mozgassuk! Bizonyos esetben azonban ez indokolttá válhat, pl. tüzeset, veszélyes helyszín, ahol a biztonság nem teremthető meg.

Az ide tartozó ábrásor és videó még nem készült el.

3. Ismertesd a sérüléstípusok főbb jellemzőit; rándulás, törés, ficam!

Ficam és rándulás esetén az ízületek sérülnek meg. Törés esetén a csont. Rándulás esetében a két csontvég kimozdul a helyéről, az ízületi tok és szalag megnyúlik, nagyobb erőbehatás következtében el is szakadhatnak, azonban az erőbehatás végén az ízületi felszínnek (fej és vápa) a helyükön maradnak.

Ficam esetén az erőbehatás végén a csontvégek (ízületi felszín) az ízületi vápából kimozdulva rendellenes pozícióban maradnak.

Törés lehet nyílt és zárt, előbbi esetben a törött csontvég a kültakarót is megsérti.

Tünetek: fájdalom, deformitás, duzzanat, vérömleny, részleges mozgás kiesés, vagy képtelenség.

Bővebben>>

http://elsosegely.hu/cikk.47.ficam_es_randulas

4. Ismertesd a jelentős vérvesztést szenvedett beteg tüneteit és ellátását!

Tünetek: intenzív, folyamatosan vagy spriccelve távozó sötét-vörös vagy élénk-piros vérzés.

Elsősegély:

1. Teremtse meg a biztonságot! Használjon gumikesztyűt!
2. Nyugtassa meg a sérültet, helyezze nyugalmába! Ültesse vagy fektesse le!
3. Nyomjon a sérülésbe mielőbb, lehetőleg steril anyagot (kötszert), és azzal alkalmazzon ún. **direkt nyomást!** Ennek során az anyagot vagy kötszert nyomja a vérző sebbe, így csökkentve a vérzést.
4. A sérült testrészt lehetőleg emelje szív fölé!
5. Hívjon mentőt!
6. Ha a vérzés intenzitása csökkent és rendelkezésre áll elsősegély-felszerelés, fertőtlenítsen a sebet, helyezzen rá steril mull-lapot, majd mullpólya segítségével készítsen **nyomókötetést!**
7. Keresse a kivérzéses sokk tüneteit (sápadtság, émelygés, száraz ajkak és nyelv)! Ezek megjelenésekor alkalmazzon **sokk-fektetést**, a földön fekvő sérült lábát emelje fel kb. 45-60 fokban, így biztosítva az agy vérellátását.
8. Óvja a sérültet a kihűléstől!

Amit NE tegyen!

Az átvértett kötést NE vegye le! Készítsen újabbat arra!

NE folyasson vizet a sebre, mert gátolja a véralvadást!

NE alkalmazzon elszorítást!

Bővebben>>

http://elsosegely.hu/cikk.128.eros_verzesek_ellatasa

5. Ismertesd a mellkasi sérülés főbb tüneteit és ellátását!

Tünetek: neheztett légzés, belégzésre fokozódó, szúró mellkasi fájdalom, a neheztett légzés miatt a sérült nyugtalan, türelmetlen, deformitások a bordán/bordákon, kíméletes mellkas nyomkodásra jelentkező fájdalom, rugalmatlanság, fájdalom a sérülés helyén, sápadt, nyirkos bőr, súlyosabb esetben habos vér ürül légzéskor, nyílt sérülés esetén váladékozás, vérzés a seb környékén.

Elsősegély:

1. Teremtse meg a biztonságot! Használjon gumikesztyűt!
2. Nyugtassa meg a sérültet, helyezze nyugalmába!
3. Segítse a számára legkényelmesebb testhelyzet kialakításában! Ez leggyakrabban az ún. **félülő helyzet**. Ez esetben a felsőtest kb. 45 fokban hanyatt dől, lábak térdben behajlítva.
4. Lazítson a sérült ruházatán, ha szükséges, segítsen más testhelyzet kialakításában!
5. Mielőbb [hívjon](#) mentőt (104)!

Bővebben>>

<http://elsosegely.hu/cikk.46.mellkas-serulesek>

Fektetések>>

<http://elsosegely.hu/cikk.492.fektetesekek>

6. Ismertesd a gerinc sérülés főbb tüneteit és ellátását!

Gerincsérülésre utaló baleseti mechanizmusok

Először tekintse át, milyen baleseti mechanizmus esetén kell gerincsérülésre gyanakodnunk!

Ilyen lehet: magasból esés (akár 2 m magasságból); lóról, létráról, lépcsőről stb. esés; gázolás; bukósisakot viselt sérült (motoros, kerékpáros, síelő stb.); sekély vízbe ugrás; csecsemőnél pelenkázó asztalról történő leesés.

Tünetek: haematóma, duzzanat a gerincen, gerincfájdalom, végtagok ügyetlenek, érzéketlenek, zsibbadnak, bizserognak, szúró érzés van bennük, vizelet, széklet ingere van a sérültnek, bevizelt, székelt a bajbajutott.

Elsősegély

1. Teremtse meg a biztonságot! Használjon gumikesztyűt!
2. Hívja fel a sérült figyelmét, hogy lehetőleg ne mozogjon! Fogja meg minél előbb a fejét! A sérültet csak akkor szólítsa meg, ha szemkontaktust tud vele létesíteni. Ellenkező esetben fennáll a veszélye, hogy fejét megmozdítja, így súlyosbítja a sérülést. Ha a szemkontaktus nem kivitelezhető előbb fogja meg a bajba jutott fejét, csak ezt követően szólítsa meg.
3. Nyugtassa meg a sérültet, biztosítsa mozdulatlanságát!
4. Segítők bevonásával végezzenek teljes betegvizsgálatot, keressenek további sérüléseket!
5. Mielőbb hívjon mentőt (104)!

A gerincsérült, potenciális (esélyes) gerincsérült ellátásának kulcseleme az ún. **mozgatási tilalom**. Ez azt jelenti, hogy a sérültet lehetőleg nem mozdítjuk!

Ha a sérült eszméletlen, társak bevonásával fordítsa az oldalára, így biztosítva szabad légutakat.

Bővebben>>

<http://elsosegely.hu/cikk.62.gerincserules>

Gerincsérült légútbiztosítása

http://elsosegely.hu/cikk.88.gerincserult_legutbiztositasa

Gerincsérült veszélyzónában

http://elsosegely.hu/cikk.87.gerincserult_veszelyzonaban

7. Ismertesd a súlyos sérült elhelyezését, és igény esetén a légutak biztosítását!

A kérdés ebben a formában értelmezhetetlen. Légútbiztosításra két lehetőséget biztosít a nemzetközi és egyre inkább a hazai szakirodalom is:

1. Stabil oldalfektetés
2. Nyaki gerinc védelmét biztosító légútbiztosítási technika

Stabil oldalfektetés

http://elsosegely.hu/cikk.84.segelynyujtas_alapjai_5_-_legutbiztositas

https://www.youtube.com/watch?list=PLa3kXW4zAiiFLwP4Z0da6uGQFTrQ1J1-X&v=nejih1Sn_HQ

Gerincsérült légútbiztosítása

http://elsosegely.hu/cikk.88.gerincserult_legutbiztositasa

8. Mutasd be a bukósisak levételét!

A bukósisak levételének folyamatábrája és oktatóvideója még nem készült el, így csak az elméletet tudjuk bemutatni.

Mivel a sisak levétele során nagy eséllyel megmozdítjuk a nyakat, ezért azt lehetőleg NE vegyük le! Korábbi irányelvek az alábbi esetekben javasolták a sisak levételét:

- eszméletlen a sérült, akinek légutat kell biztosítani,
- hányingere van, hányt,
- fejsérülése (vérzése) van.

Mivel a sisak levétele gyakorlatot igényel, továbbá a modernebb sisakok nagymértékű rögzülést biztosítanak a fejhez (amely levételekor biztosan megmozdul a nyakcsigolya), valamint a bajba jutott fejtartása a valós helyzetekben a legkevésbé sem merőleges a talajra (ahogy azt az elsősegély tanfolyamokon gyakorolják), így a sisak levételének javaslata jelentősen szűkült.

Ennek megfelelően a sisak levételét lehetőség szerint MELLŐZZÜK!

Vegyük le a sisakot, ha:

1. A sérült eszméletlen, és másképp (pl. a sisak elülső részének felhajtásával) nem megoldható a légútbiztosítás.
2. A bajbajutott a sisakba hányt, és fennáll a légútelzáródás veszélye.
3. Jelentősebb fejevérzése van a sérültnek.

Mérlegeljük a sisak levételét, ha:

1. A sérültnek hányingere van.
2. A bajbajutottnak feltehetően nem jelentős fejevérzése van.

Irányelv, hogy lehetőleg ne vegyük le!

9. Mutasd be a súlyos sérült mozdításának lehetséges módszerét!

A kérdés ebben a formában értelmezhetetlen.

10. Ismertesd a törés jeleit, mutasd be az alsó végtag törésének ellátását!

Törés lehet nyílt és zárt, előbbi esetben a törött csontvég a kültakarót is megsérti.

Tünetek: fájdalom, deformitás, duzzanat, vérömleny, részleges mozgás kiesés, vagy képtelenség, rendellenes helyzet vagy alak.

Elsősegély:

1. Teremtse meg a biztonságot! Használjon gumikesztyűt!
2. Nyugtassa meg a sérültet, a sérült testrészt lehetőleg NE mozgassa!
3. Oldalról támassza meg a sérült lábat! A lábak összekötése, illetve a flexibilis rögzítő használata gyakorlatot igényel, laikusoknak egyre kevésbé javasolják az alkalmazását!
4. Hívjon mentőt (104)!
5. Keressen további sérüléseket, óvja a kihűléstől!

11. Ismertesd a törés jeleit, mutasd be a felső végtag törésének ellátását!

Törés lehet nyílt és zárt, előbbi esetben a törött csontvég a kültakarót is megsérti.

Tünetek: fájdalom, deformitás, duzzanat, vérömleny, részleges mozgás kiesés, vagy képtelenség, rendellenes helyzet vagy alak.

Elsősegély

1. Teremtse meg a biztonságot! Használjon gumikesztyűt!
2. Nyugtassa meg a sérültet, helyezze nyugalomba! Ültesse le, de ügyeljen arra, hogy a sérült testrészt lehetőleg NE mozgassa!
3. Kérje meg a sérültet, hogy sérült karját lehetőleg könyökben hajlítsa be, majd ép karjával támassza azt meg!
4. Rögzítse a sérült kart háromszögletű kendővel vagy flexibilis végtagrögzítővel!
A kendő (háromszög) átfogójával szemközti sarkára kössön csomót. Ezt óvatosan helyezze a könyökhöz, majd a kendő két végét kösse össze a nyak hátsó részén. Ügyeljen arra, hogy a kendő a teljes alkart és kezet fedje, így a könyöktől az ujjak végéig. A kéz enyhén emelt helyzetbe legyen, ne párhuzamosan a talajjal!

Ha a sérülés következtében ez a pozícionálás nem kivitelezhető, fáj a sérültnek vagy erőltetni kell, ne erőltesse! Ha szükséges, a kart kösse egy másik kendővel a testhez, vagy helyezzen a kar és a felsőtest közé pulóvert, egyéb ruhaneműt!

5. Szükség esetén hívjon mentőt (104)/forduljon orvoshoz!

6. Keressen további sérüléseket, óvja a kihűléstől!

Bővebben>>

http://elsősegely.hu/cikk.45.karserulesek_ellatasa

12. Ismertesd az égés jellemző tüneteit, ellátását!

Tünetek:

- Elsőfok: bőrpír, feszes bőr, fájdalom.
- Másodfok: fájdalom, hólyagok.
- Harmadfok: piszkosszürke szín, olykor nincs fájdalom.
- Negyedfok: szenesedés.

Elsősegély

1. Teremtse meg a biztonságot! Használjon gumikesztyűt! Akadályozza meg, hogy a sérült tovább érintkezzen a forró folyadékkal, gőzzel, tárggyal! Ha meggyullad a ruhája, lökje a földre, görgesse ott, vagy takarja le takaróval!
2. Nyugtassa meg a sérültet!
3. Kezdje el mielőbb a hideg vizes hűtést, vagy használjon égési kötszert! Az égett ruha darabokat vegye le, ha ez nem lehetséges, ezen keresztül kezdje el a hűtést! A bőrbe égett ruhát ne próbálja kiszedni! Ügyeljen rá, hogy csak az érintett bőrfelületet hűtse, és azt is körültekintő ideig! Távolítsa el a testékszereket (gyűrű, karkötő stb.)! Hűtés céljára legalkalmasabb a csapvíz, a természetes vizek (patak, tó stb.) növelhetik a fertőzés esélyét. A hideg vizes hűtést körültekintő ideig végezze! Sok szakirodalom 15-20 percet javasol, itt azonban felhívjuk a figyelmet, hogy a hűtés időtartamát több tényező is befolyásolja, pl. a víz hőmérséklete, érintett testfelület, illetve a sérült felület nagysága stb. A kézfejet feltehetően hosszabb ideig lehet károsodás nélkül hűteni, mint mondjuk a mellkast. A hűtés csökkenti a sérülés mélységét, csillapítja a fájdalmat, nyugtatja az érintett testfelületet. Az égési kötszerek hőelvonó tulajdonsága lényegesen jobb, mint a vízé, így hatékonyabban segítik az ellátást, ráadásul egyben fertőtlenítenek is.
4. Fertőtlenítse a sérülést! Az égés nyílt sérülés, ennek megfelelően mindig indokolt a

fertőtlenítés. Az égési sérülteknél nem ritkán a fertőzések kialakulása jelenti a legnagyobb potenciális veszélyforrást. A fertőtlenítést követően az égést lehetőleg olyan kötszerrel fedje, amely nem ragad a sebbe!

Amit NE tegyen

- NE tegyen a sebre tejfölt, margarint, étolajat, sebhintőport, kenőcsöt, zsiradékot!
- A különböző égési sprayk hatékonyságáról jelentősen megoszlanak a vélemények, így ezek mellőzését javasoljuk.

13. Ismertesd az ájulás jellemző tüneteit, mutasd be az ellátását!

Tünetek: szédülés, sápadtság, verejtékezés, émelygés.

Elsősegély: ún. sokkfektetés alkalmazása. Sérültet fektesse a hátára, lábait emelje fel 45-60 fokban!

Fektetések>>

<http://elsosegely.hu/cikk.492.fektetesek>

14. Mutasd be a háromszegletű kendő használatát felső végtagon!

ld. 11. tétel

15. Helyezz fel nyomókötetést, alkari vérzés esetén!

Bővebben>>

http://elsosegely.hu/cikk.128.eros_verzesek_ellatasa

<https://www.youtube.com/watch?v=4EEt-TpmTJ8&list=PLa3kXW4zAiiFLwP4Z0da6uGQFTrQ1J1-X>

16. Helyezz fel egy sapkakötést!

Az ide tartozó ábrásor és videó még nem készült el.

17. Mutasd be a hasi sérült helyes fektetési módját!

Fejét enyhén polcoljuk alá, lábait térdben behajlítva húzzuk fel!

18. Mutasd be a sokk (SHOCK) fektetés helyes fektetési módját!

Fektetések>>

<http://elsosegely.hu/cikk.492.fektetesek>

19. Mutasd be az ájult sérült helyes fektetési módját!

ld.18.tétel

20. Mutasd be a fejsérült helyes fektetési módját!

Enyhén emelt felsőtest.

21. Mutasd be a mellkasi sérült helyes fektetési módját!

A mellkas-sérültet a számára legkényelmesebb testhelyzetbe segítjük, ez leggyakrabban a félülő testhelyzet

22. Ismertesd a helyszíni teendőket veszélyes anyagot szállító jármű balesete esetén!

Jelezni kell segélyhíváskor a műszaki mentés szükségességét. Tájékoztatni kell a hatóságokat a narancssárga táblán olvasható számokról. Amennyiben szivárgás észlelhető minél távolabb kell menni.

23. Ismertesd a hasi sérülés jellemző tüneteit, veszélyét!

Tünetek: hasi fájdalom, nyomásra érzékeny has, (deszka)kemény has, hasi vérzés.

Elsősegély: Fektesse a legkényelmesebb testhelyzetbe a sérültet, amelyben a legkevésbé fájdalmas! Ez általában a fekvő felhúzott térdben, enyhén megemelt felsőtest.

24. Ismertesd a koponyát ér ütés lehetséges következményeit és elsősegélyét!

Tünetek: koponyadeformitás, dudor, fülvérzés, orrvérzés, garatcsorgás, pápaszem haematóma, rövid ideig tartó eszméletvesztés, fejfájás, hányinger, hányás, görcsroham, tartós eszméletlenség.

Elsősegély:

1. Teremtse meg a biztonságot! Használjon gumikesztyűt!
2. Nyugtassa meg a sérültet, helyezze nyugalomba! Ültesse vagy fektesse le!
3. Földön fekvő sérültnek mielőbb fogja meg a fejét!
A koponyasérülés nem ritkán potenciális gerincsérüléssel társul (magasból esés, gázolás, autóbaleset), ezért lehetőleg mielőbb fogja meg a sérült fejét, hogy a nyakcsigolyák mozgását minimalizálja.
4. Végezzen teljes betegvizsgálatot!
Külső tünetek nélkül minden fejsérült fejét tapintsa át. Keressen dudorokat, deformításokat. Érdemes megtekinteni a potenciális fejsérült fülét, orrát, nincs-e vérzésre utaló jel.
5. Mielőbb hívjon mentőt (104)!
6. A vérzéseket próbálja csillapítani!
7. Óvja a környezeti tényezőktől! Használjon takarót vagy izolációs fóliát!

Fenti elvek érvényesülnek az eszméletlen koponya sérült ellátásánál is. Ha a füle vérzik, az nézzen lefelé (stabil oldalfektetés), hogy a vér távozzon, arcvérzés esetén hasára fektessük, fejét polcoljuk alá, hogy a vér távozhasson. Ha a koponyasérülés mellett egyéb sérülések is vannak vagy feltételezhetőek (pl. nyakcsigolya) ne alkalmazzunk stabil oldalfektetést! Ilyen esetben vagy az áll előreemelés (Eschmach-féle műfogás) vagy a nyaki gerinc védelmét biztosító légútbiztosítást alkalmazza! Ez esetben a sérültet 3-4 segélynyújtó összehangolt mozdítással az oldalára fordítja, majd ebben a testhelyzetben tartják. A fordításnál ügyelni kell, hogy a sérült gerince, nyaka ne mozduljon meg! Ennek érdekében az egyik segélynyújtó végig a sérült fejét fogja.

Bővebben>>

<http://elsosegely.hu/cikk.40.koponyaserules>

25. Ismertesd a sebellátás menetét!

Vérzőseb: vérzéscsillapítás, fertőtlenítés, fedő/nyomó/sapkakötés.

Égés: hűtés, fertőtlenítés, fedőkötés.

Maró anyag okozta bőrsérülés: öblítés (vízzel), fertőtlenítés, fedőkötés.

26. Ismertesd a sérült ruházatának eltávolítására vonatkozó szabályokat!

A sérült ruházatának eltávolítását mindig az ép testfélen kezdjük. Törekszünk a sérült testrészt minimális mozgására.

27. Ismertess olyan baleseti mechanizmusokat, amikor súlyos sérülés lehetősége merül fel!

Közlekedési baleset (gázolás, ütközés, motoros), magasból esés.